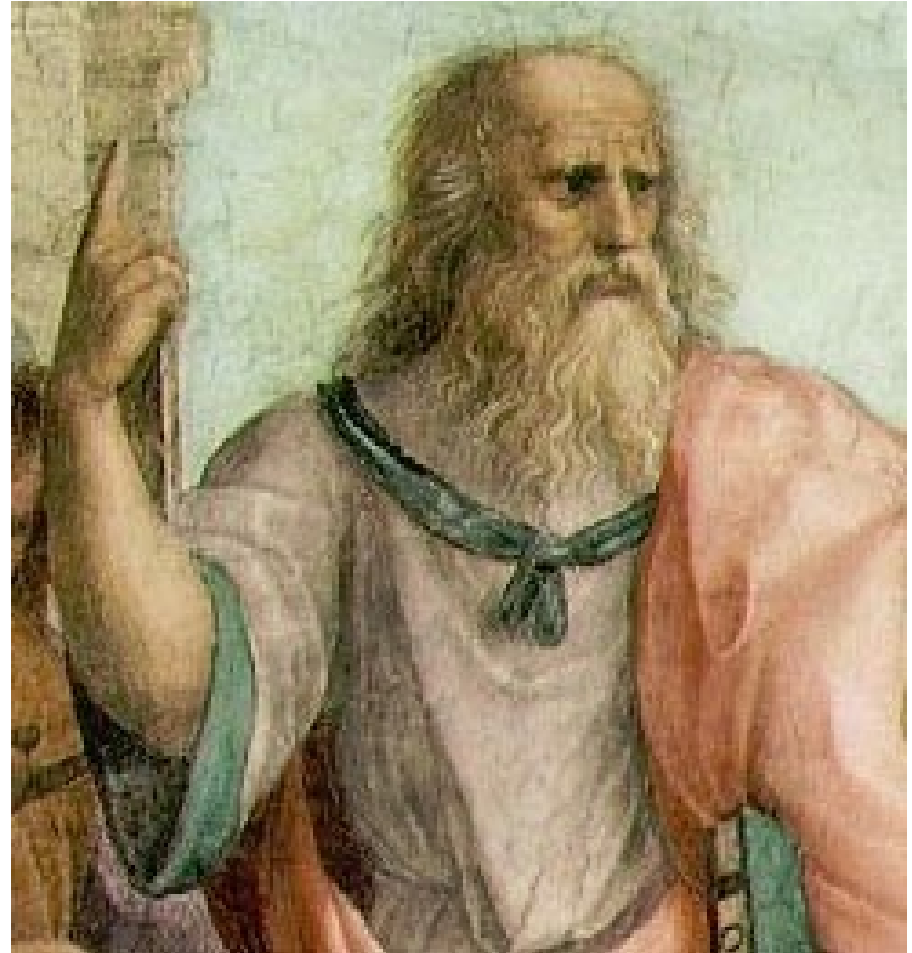

ÚVOD DO PSYCHOLOGIE

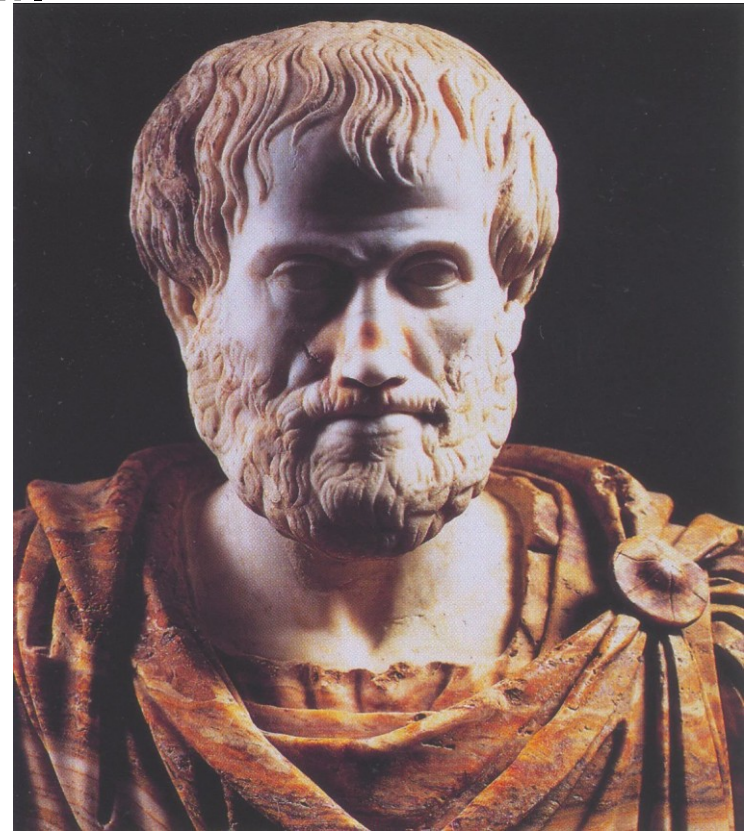
VYMEZENÍ POJMU „PSYCHOLOGIE“

- Pojem „psychologie“ vychází z řeckého slova - psyché a logos = věda o duši. Duše představuje oživující princip těla, to znamená vitální sílu. Je naprosto nezávislá a nemateriální substance. Duše - duševno – psychika fungují prostřednictvím centrální nervové soustavy (CNS), zejména mozku. Doslovné přetlumočení slova psychologie znamená nauku o duši.

Platón – Svou duší má vztah člověk k idejím jako je krása, pravda, zbožnost, láska apod. Tyto ideje jsou věčné a svým vztahem k nim, skrze svou duši, má člověk na věčném životě účast.

Aristoteles napsal spis „O duši,“ považoval duši za univerzální oživující základ všech bytostí. Je činitelem rozumového poznání, kterým dospíváme k pravdě a usilujeme o dobré spravedlivé skutky. Na rozdíl od Platóna je názoru, že duše není schopna existovat mimo tělo a ani po tom netouží.

Nástup osvícenectví

Do popředí se dostává „mysl“

René Descartes - zkušenosti s jevy životních okolností (vůně květu, tvar stromu, apod.). Duše je dějištěm kritického, pochybujícího a zkoumajícího myšlení. Tímto směrem se ubírá i slavný Descartův výrok „Myslím, tedy js

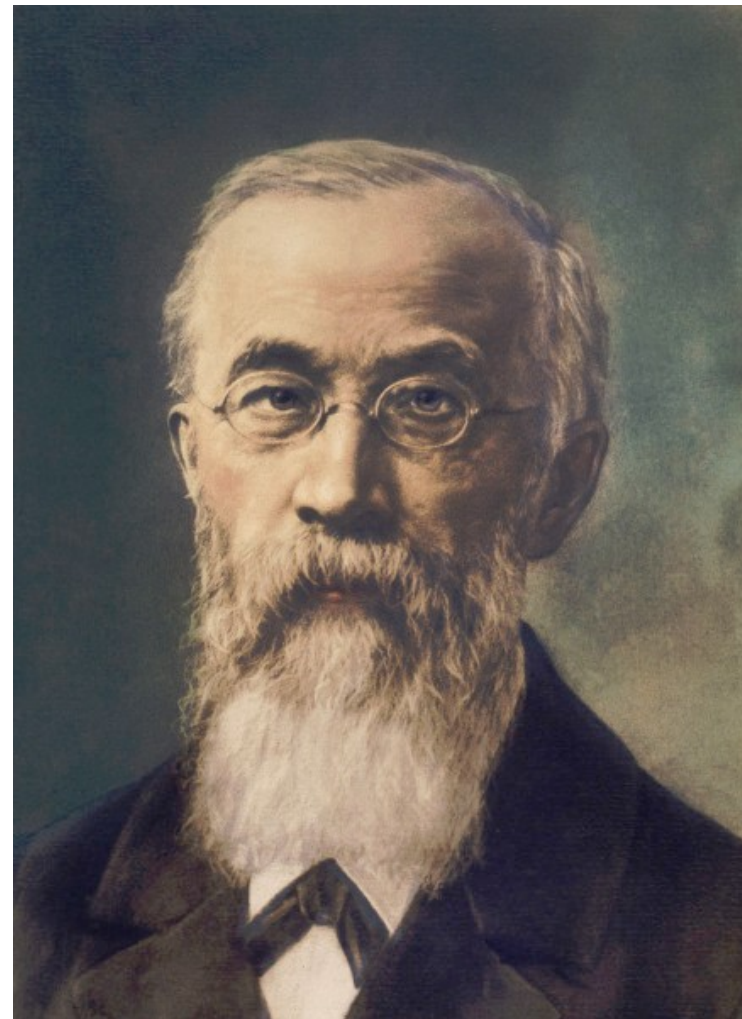
John Lock představitel anglického empirizmu rozhodně existenci vrozených idejí popíral. V mysli je pouze to, co přichází na základě zkušeností – prostřednictvím smyslů. Tvrdil, že: „Na svět přicházíme s myslí prázdnou jako list čistého papíru, a teprve naší zkušeností se mysl naplňuje.“

VÝVOJ PSYCHOLOGIE JAKO VĚDY

- **Wilhelm Wundt (1832-1920).**

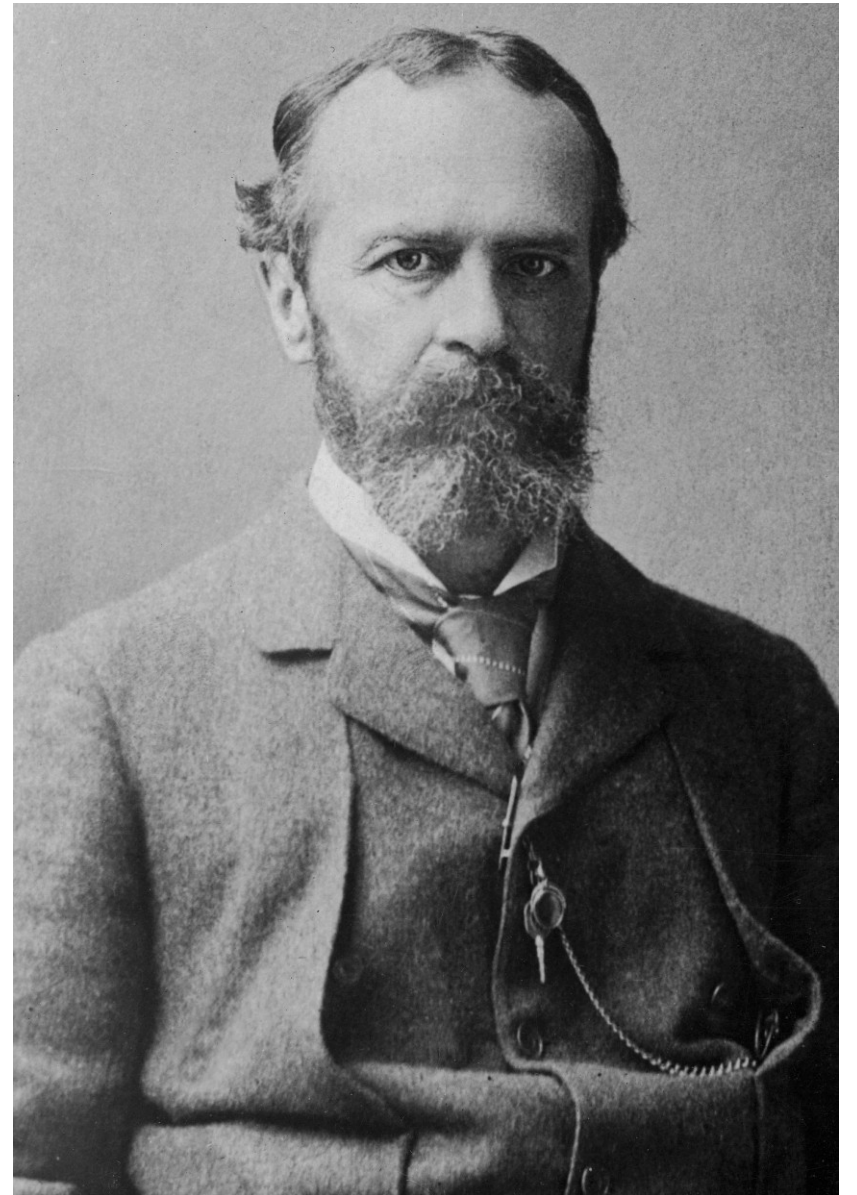
Wundt považoval za předmět studia psychologie bezprostřední zkušenost – vědomí, které může být analyzováno na psychické elementy, ke kterým patří počitky, pocity a volní akty.

- **Wiliam James (1842-1910).**

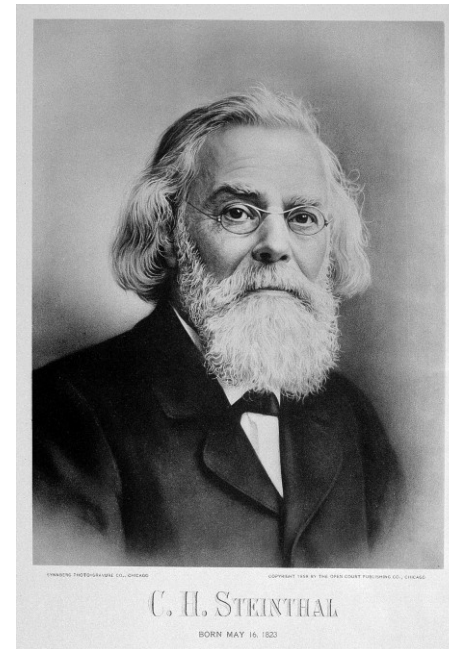
V roce 1890 vydává své velké dílo
„Principy psychologie“.

Dílo zahrnuje nejen jednoduché
psychologické jevy, ale také komplexní
zkušenosti člověka (náboženské, umělecké).

PSYCHOLOGIE NÁRODŮ A PSYCHOLOGIE DAVU

- Hlavními projevy národního ducha je **národní jazyk, lidové písemnictví, tradice a národní mýtus**. Tento přístup kladl důraz na nadindividuální skutečnost, vtiskující životu jedince smysl a řád, integrující jej do služby většímu lidskému celku, sledujícímu své poslání.
- M. Lazarus a H. Steinhal v roce 1860

TESTOVÁNÍ INTELIGENCE

- Počátky jsou úzce spjaty s **Alfrédem Binetem** (1857-1911) a jeho spolupracovníkem **T. Simonem**. Na popud „Svobodné společnosti pro psychologický výzkum dítěte“ na francouzském Ministerstvu pro veřejné vyučování měli vytvořit zkoušku, která by pomohla vyřešit problém dětí, nezvládající běžné školní požadavky.

Měření inteligence

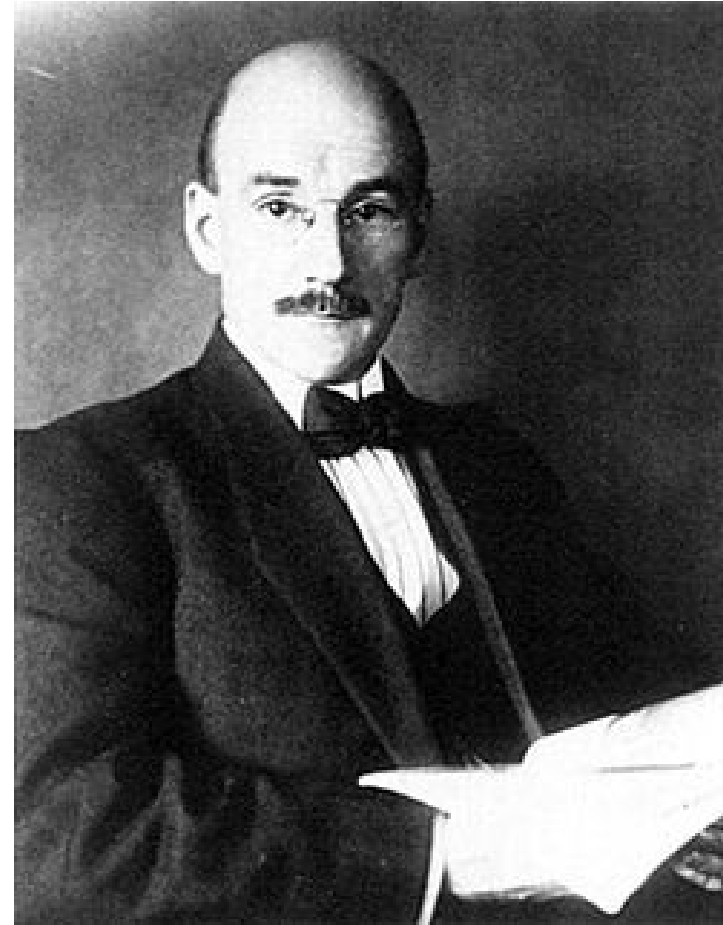
- Sterni, 1912 vzorec:

- $$IQ = \frac{Mentalni(Vek)}{Chronologicky(Vek)} * 100$$

- Úlohy v testu rozčleněny do obtížnosti podle toho, jak staří jedinci jsou je v průměru schopni zvládnout. **Mentální věk** odpovídá věku, ke kterému náleží ty nejnáročnější úlohy, které byl testovaný schopen adekvátně řešit.
- **Chronologický věk** věk testovaného jedince.
- Příklad: desetileté dítě řeší úlohy, které většina desetiletých dokáže vyřešit - poměr věku = 1 - IQ = 100. Desetileté dítě zvládá úlohy odpovídající mentálnímu věku 12-13, IQ = 125.
- Průměrné IQ = 90–110.
- Sternův výpočet však nelze používat z pochopitelných důvodů u dospělých, takže se v současnosti preferuje odvozený kvocient označovaný jako deviační IQ. Uroveň rozumových schopností jedince se posuzuje vzhledem k průměru.

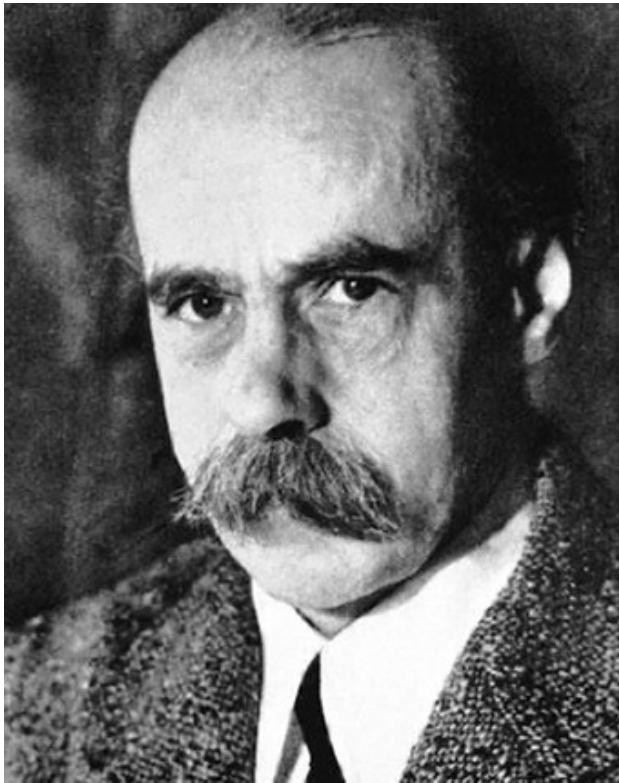
Známý protagonista a psycholog

H. H. Godard rozvinul kampaň testování inteligence ve veřejných školách s cílem, vyčlenit zaostávající děti do speciálních tříd a zvýšit tak efektivitu výuky.

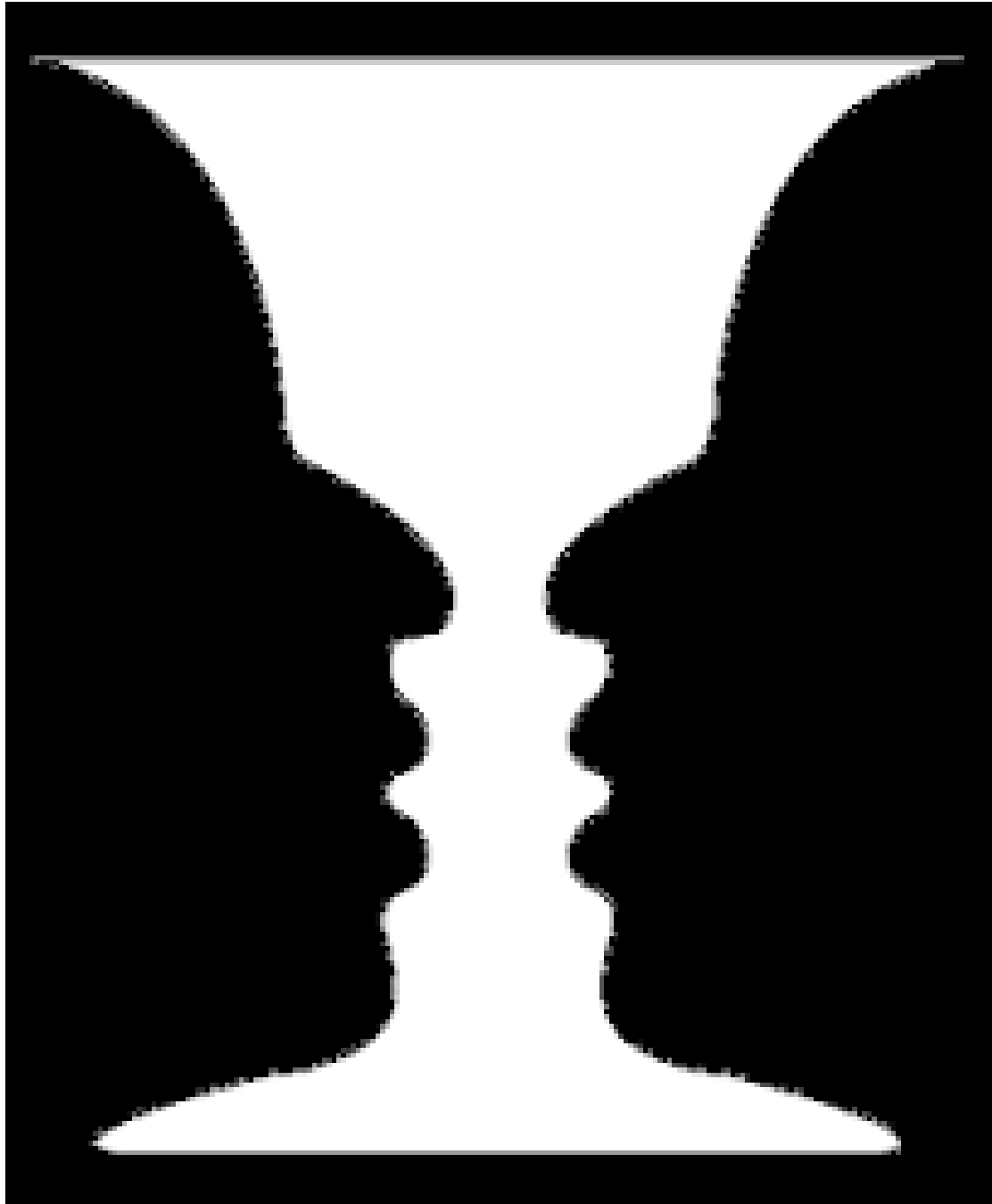

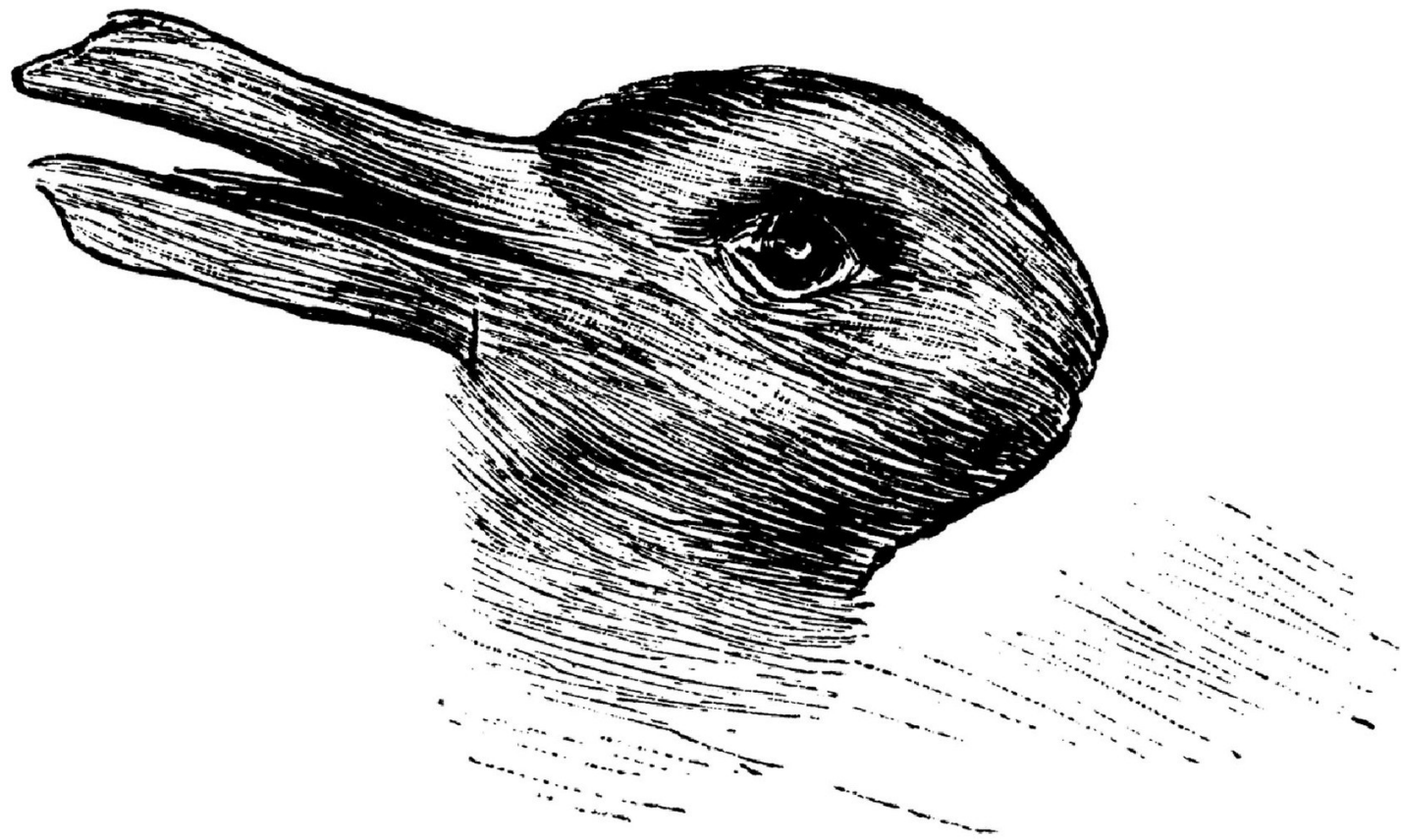
GESTALTPSYCHOLOGIE (TVAROVÁ PSYCHOLOGIE)

- K zakladatelům a hlavním představitelům patřili zejména německý psycholog **Max Wertheimer** (1880-1943), **Kurt Kofka** (1886-1941) a **Wolfgang Köhler** (1887-1970)

- Výchozí myšlenkou tvarové psychologie je předpoklad, že psychické celky nejsou vytvářeny spojováním jednotlivých prvků, ale že jde o celky strukturně uspořádané od samého počátku (Gestalt). Obecně lze konstatovat, že tvarová psychologie prosazuje zásadu tzv. celostnosti.

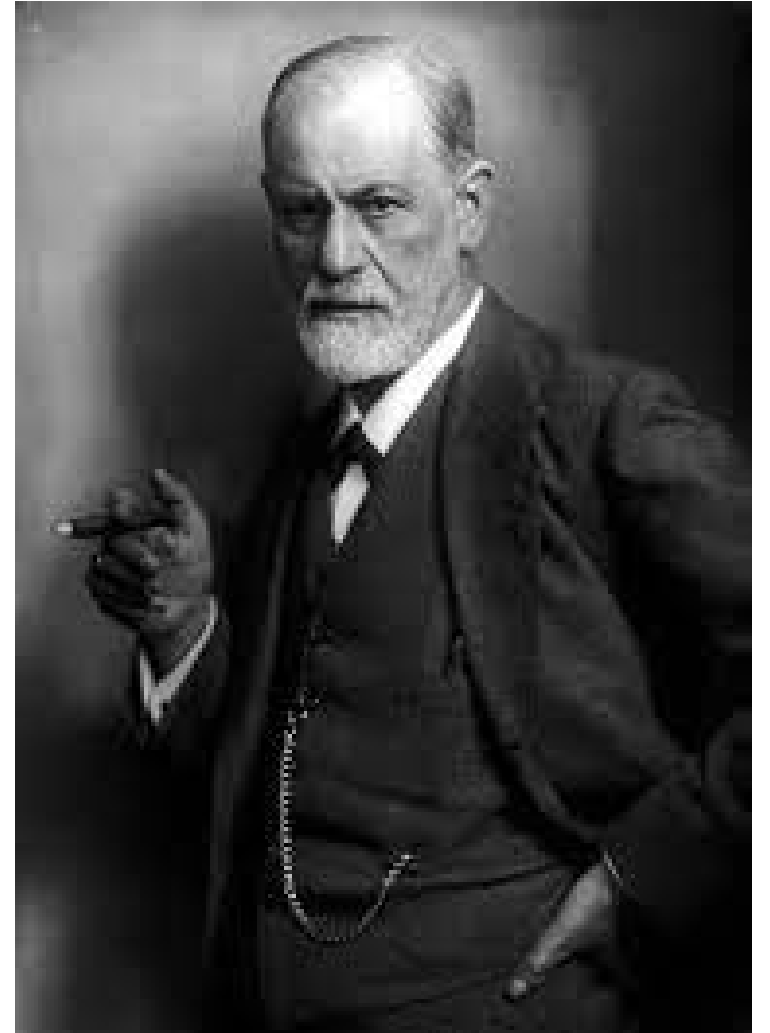

PSYCHOANALÝZA

- Počátkem 20. století vzniká na rozhraní psychologie a lékařství trend, který výrazně ovlivnil obecné představy o psychologii a pojetí člověka vůbec. Jeho vznik byl podmíněn:
- Odhalováním tzv. psychogeneze některých psychických onemocnění, např. hysterie, které jsou provázeny i výraznými tělesnými příznaky (nespavostí, nechutenstvím, poruchou hybnosti, potížemi v oblasti sexuality, poruchou řeči apod.)
- Usuzování, že psychogenní poruchy je třeba léčit psychoterapií a ne somatoterapií (léčení tělesných orgánů). Psychoterapie pomáhá pacientovi vnitřně zpracovat a pochopit událost, která na něj dolehla a se kterou se nedokáže smířit.

- Významným představitelem psychoterapie je Sigmund Freud (1856-1939), který je spojován především s psychoanalýzou.

V roce 1899 vydává „Výklad snů“, prezentující jednu z klíčových oblastí nevědomí.

Konec se blíží!

